

## **Speech Marry de Gaay Fortman NLBVO Zomerevent**

---

### **Welkom namens de jury**

*Dank Oren voor de introductie*

Welkom allemaal, ook namens de andere juryleden van de NLBVO. Vorig jaar, op 27 juni, kwamen we samen in Nieuwspoort. Het eerste kabinet-Schoof was toen net aangetreden en wij mochten de Oeuvreprijs uitreiken aan Gerdi Verbeet.

Sinds die zonnige middag in Nieuwspoort vorig jaar juni is er veel gebeurd. Het afgelopen onderhandeljaar bracht een reeks ingrijpende gebeurtenissen: voortdurende onderhandelingen tussen de vier coalitiepartijen, wereldwijde onderhandelingen over vrede en onze veiligheid, terwijl bij de NS een werkonderbreking volgde toen de gesprekken tussen bestuur en vakbonden vastliepen. In al deze situaties kwam steeds hetzelfde patroon naar voren: het toenemende wij-zij-denken. Het ingraven in de eigen positie, zonder al te veel oog te hebben voor degene aan het andere eind van de tafel.

Wat ons als jury vooral opviel, is dat de gezamenlijke “wij” steeds vaker naar de achtergrond verdwijnt. In onderhandelingen gaat het meer en meer, ongegeneerd om de vraag wat een individu of een partij zelf wil bereiken. Dat zien we niet alleen in Nederland, maar ook internationaal. De EU zag zichzelf lange tijd als onderdeel van de “wij” van de Verenigde Staten. Premier Schoof beschouwde zich aanvankelijk als onderdeel van de “wij” van zijn kabinet, terwijl in de praktijk die gezamenlijke basis voortdurend onder druk stond.

Ook in het alledaagse zie je dat deze stijl van onderhandelen zijn weerslag heeft. De treffende quote van Stephen Covey “seek to understand before seeking to be understood” lijkt steeds minder van kracht te zijn. De win-win wordt minder gezocht, en hardheid gaat vaker voor op begrip.

Juist dit jaar, waarin we zien dat partijen steeds vaker vervallen in wij/zij denken, een manier van onderhandelen die haaks staat op het gedachtegoed van de NLBVO, was het voor ons als jury des te belangrijker om op zoek te gaan naar een winnaar die deze manier weet te doorbreken. Wij waren op zoek naar iemand die bruggen bouwt en oog heeft voor de ander, die niet één kant van het verhaal vertegenwoordigt, maar laat zien dat je samen naar een win/win situatie kan werken, ook tijdens complexe onderhandelingen. Iemand die nooit de maatschappij uit het oog verliest en kan nadenken over wat de ‘zij’ in een onderhandeling willen, zodat ze betrokken worden in

de ‘wij’. Binnen deze maatschappelijke context, was het voor ons als jury meteen duidelijk: er kon maar één persoon in aanmerking komen voor de Oeuvreprijs 2025 van de NLBVO. Hij is bestuurder, hoogleraar, voormalig politicus en is nu voorzitter van de SER. Dit alles bekroonde hij vorig jaar met een knap staaltje bruggenbouwen als informateur tijdens de kabinetsformatie van Schoof I.

Dames en heren: De winnaar van de NLBVO Oeuvreprijs 2025 voor beste onderhandelaar is dit jaar Kim Putters.

*Applaus*

Beste Kim,

Vandaag mogen we jou de Oeuvreprijs van de NLBVO uitreiken. Het is een prijs die wij reserveren voor mensen die met hun werk en hun houding van blijvende betekenis zijn voor ons vak en onze samenleving. Jij bent daarvan een voorbeeld bij uitstek.

De jury is diep onder de indruk van de manier waarop jij steeds opnieuw verbinding weet te leggen. In een tijd waarin verschillen vaak worden uitvergroot en tegenstellingen verhard, lukt het jou om partijen en mensen bij

elkaar te brengen. Dat deed je op indrukwekkende wijze als informateur tijdens de kabinetsformatie van 2024, waar je tegen de verwachtingen in nieuwe ruimte voor samenwerking wist te openen. Vervolgens ligt het bij de partijen zelf om de door jou gecreëerde opening daadwerkelijk te benutten.

Het creëren van nieuwe ruimte voor samenwerking zet je ook voort in je rol als voorzitter van de SER, waar je erop toeziet dat maatschappelijke tegenstellingen niet onnodig verhard worden en waar je met rust en gezag de dialoog blijft faciliteren.

Wat de jury daarbij het meest treft, is dat dit verbindend vermogen jou zo natuurlijk eigen is. Niet alleen als bestuurder of strateeg, maar als mens. Je zoekt anderen op, juist ook als ze anders denken. Je brengt overzicht, vertrouwen en richting waar onrust en wantrouwen dreigen te overheersen. Daarmee geef jij concreet invulling aan de waarden die de Oeuvreprijs wil eren: vasthouden aan democratische principes, rust brengen in turbulente tijden en bouwen aan bruggen waar het parlement en de samenleving er zelf niet altijd in slagen.

Namens de jury feliciteer ik je van harte. Deze prijs is een erkenning voor je bijzondere bijdrage tot nu toe, en een aanmoediging om dat verbindende leiderschap te blijven tonen, juist daar waar het het hardst nodig is.